

אורי יפה

אורי יפה

אורי יפה בשנת 1930

לידה 10 במרץ 1916
יבנאל

פטירה 10 בספטמבר 2003 (בגיל 87)
קיבוץ מעוז חיים

מדינה ישראל

השכלה קצין, חקלאי

ראש מועצה אזורית של בקעת בית שאן (עמק המעיינות) ובקעת הירדן (ערבות הירדן) לקראת פיצולן לשתי מועצות.

תקופת כהונה 1969 – 1986 (כ-17 שנים)

הקודם אלישע סולץ

הבא יגאל שחר וישראל נדיבי

מרכז משק ומזכיר מעוז חיים

מפקד בחי"ש ובפלמ"ח

אורי יפה (ה' באדר תרע"ו, 10 במרץ 1916 – י"ג באלול תשס"ג, 10 בספטמבר 2003) היה מפקד בחי"ש, מראשוני המפקדים בפלמ"ח, חקלאי וראש מועצה אזורית בקעת בית שאן ובקעת הירדן במשך 17 שנה.

ביוגרפיה

יפה נולד ביבנאל לחיים ומרים (לבית כבשנה) יפה, שעלו מרוסיה והתיישבו ביבנאל. אחיו הם אברהם יפה, שאול יפה וחנה. ב-1928 עברה המשפחה לתל אביב, ויפה למד בגימנסיה הרצליה. ב-1933 יצא להכשרה של "המחנות העולים" בקיבוץ נען. ב-1935 יצא להדרכת "החוג העולה" של התנועה בירושלים, שם פגש את תמר ירדני (ברמן)^[1], שהפכה לבת זוגו מאז.

ב-1936 גויס ליחידה "הנודדת" בפיקודו של יצחק שדה, שהגנה על היישובים באזור ירושלים מפני כנופיות הפורעים. ב-1937 נשלחו תמר ואורי יפה לעבודה בחברת האשלג בסדום, (כדי להביא פרנסה לקיבוץ מעוז חיים); אורי יפה התמנה לרכז הביטחון של החברה. אורי ותמר יפה הקימו את אוהל המשפחה הראשון בסדום, המחנה נשמר עד היום^[2]. ב-1939 פיקד על פלוגת חי"ש שהדפה התקפה של כנופיה גדולה על מחנה העובדים.

תמר ואורי יפה היו בגרעין החברים שהקים את קיבוץ מעוז חיים בעמק בית שאן, במסגרת הקמת יישובי "חומה ומגדל". בקיבוץ נולדו להם חמישה ילדים: עמיר, אסנת, יחיעם, אפרת ואיל.

ב-1941 גויס יפה על ידי יצחק שדה, מפקד הפלמ"ח, ובעת הקמת פלוגות הפלמ"ח הראשונות, פיקד על פלוגה ג'. פלוגה ג' ערכה מסע ארוך מקבוץ מעוז חיים דרך סדום, שם התאמנה וערכה תרגיל פלוגתי גדול באש חיה, ומשם צעדו לכיוון קבוץ רביבים, תוך שהם נאלצים לפרוץ נתיב חדש "מעלה פלמ"ח" ליד עין יורקעם - נחל חתירה, ובהמשך התמנה למפקד הגדוד הרביעי של הפלמ"ח. במסגרת הגדוד הוקמה הפלוגה הימית – הפלי"ם.

במרץ 1947 פיקד על הורדת כ-600 מעפילים מן האונייה "שבתאי לוח'נסקי", לימים "שושנה" (עליה נכתב השיר של חיים חפר "שושנה שושנה" אורי מזכר בבית הרביעי מכיוון שנלקח בשבי לקפריסין יחד עם המעפילים). האוניה הצליחה לפרוץ את ההסגר הבריטי ולהגיע לחוף ניצנים. לאחר מכן השתחרר מן הפלמ"ח ועבר ל"רזרווה".

שלושת האחים אברהם, אורי ושאל יפה שינו את שם משפחתם מיופה ליפה בעקבות החלטה של דוד בן-גוריון, שחייב את מפקדי הצבא שבדרך לעברת את שמם; שלושתם היו ממקימי צה"ל. אברהם הגיע לדרגת אלוף, שאל יפה היה מפקד השריון הראשון בצה"ל. בפברואר 1948 התמנה אורי יפה למפקד כוחות "היישוב" בגליל העליון המזרחי. תחת פיקודו עמדו במשך רוב הזמן הגדוד השלישי של הפלמ"ח, גדוד 11 של חטיבת גולני ואנשי משקים. בתחילת מאי הגיע יגאל אלון לגליל ויפה נתמנה לסגנו. בראשון ליוני עברו יחידות הפלמ"ח שבגליל (הגדוד הראשון והגדוד השלישי, שהיוו כעת יחדיו את חטיבת יפתח) למרכז הארץ. כדי למלא את החלל הריק הקים אורי יפה את "חטיבת עווד", שנקראה גם חטיבה 9, אשר הייתה מופקדת בעיקר על הגליל העליון המזרחי. את השם "עווד" קיבלה החטיבה משמו המחתרתי של יפה. בעת ההפוגה השנייה פינה את מקומו ליצחק פונדק. בדצמבר 1948 השתתף יפה במבצע חורב – כיבוש עוג'ה (כיום ניצנה).

ב-1950 חזר לקיבוץ מעוז חיים ונבחר למרכז המשק.

במלחמת סיני ב-1956, לחם בחטיבה 9, והשתתף במסע לכיבוש שארם א שייח, בפיקודו של אחיו, אברהם יפה. אורי יפה קיבל שלושה אותות מלחמה: מלחמת השחרור, מבצע קדש ומלחמת ששת הימים.

ב-1969 נבחר יפה ליו"ר המועצה האזורית עמק בית-שאן. במסגרת תפקידו הקים את היישובים החדשים בבקעת הירדן, הקים את מועצה אזורית בקעת הירדן, על פי בקשתה של ראש הממשלה גולדה מאיר, וכיהן כיו"ר המועצה, עד 1986.

ב-1977 נהרג בתאונת דרכים בנו הבכור, אל"ם עמיר יפה, שהיה באותה עת מפקד חטיבה 14 של חיל השריון, ובעל עיטור העוז בזכות פעולתו במלחמת יום הכיפורים.

ב-1986 סיים את תפקידו כיו"ר המועצה האזורית וחזר למעוז חיים כמזכיר הקיבוץ. יפה המשיך לעבוד בתיקון ממטרות של ענפי השלחין של הקיבוץ, וכן כיהן כיו"ר המועצה לשימור אתרים מ-1987 עד 1993.

אורי יפה נפטר ונקבר בקיבוץ מעוז חיים ב-2003 ועל קברו חקוקות המילים "חקלאי לוחם ואוהב - בעל חלומות וחזון ההופכים למציאות".

הערות שוליים

- ^א תמר ירדני, בתו של ד"ר יעקב ירדני (ברמן) ואחותה של גליה ירדני (אגמון), אשתו של פרופ' שמואל אגמון, בנו של נתן אגמון.
- ^א בימים אלה מתחיל תהליך שיקומו על ידי המפעל והמועצה לשימור אתרים

דף זה נערך לאחרונה ב־28 באוגוסט 2017, בשעה 12:09.

הטקסט מוגש בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס-שיתוף זהה 3.0; ייתכן שישנם תנאים נוספים. ראו את תנאי השימוש לפרטים.